Slabika

Slabika je nejmenší stavební zvuková jednotka řeči. Hranice slabik nebývají dány jednoznačně (např. ko-tva, kot-va). Podobné to může být u dvojhlásek (pneumatika – 4, nebo 5 slabik?). Každá slabika mívá **znělé jádro** (samohlásku); existují i **slabikotvorné souhlásky** (r,l – krk, vlk).

1. **Rozděl daná slova na slabiky.** (Nezapomínejte, že zapisujete výslovnost!)

ověřovat		stočlenná	
další		vcházeli	
přečtená		uklízečka	
prošla		parkoviště	

Přízvuk

V češtině je přízvučná nejčastěji **1. slabika** (velké většiny) plnovýznamových slov. Projevuje se **zesílením**, příp. zvýšením hlasu. Existují tzv. **příklonky** (nemají přízvuk – tvary osobních zájmen či slovesa být, podm. způsob...). A **předložky**? Neslabičné se připojují k následujícímu slovu, jednoslabičné „berou" přízvuk následujícímu slovu, víceslabičné mají vlastní přízvuk

Příklady: ***Ka**rel **vče**ra **ne**přišel **do**mů. **Bu**deš-li se **pil**ně **u**čit, **tak** se ti to **po**vede. **V no**ci se **o**chladilo. **By**li jsme **na** zahradě. **Au**to **pro**jelo **ko**lem **plo**tu.*

1. **Vypiš z vět slabiky, které nesou přízvuk.**

Nechoď Vašku s pány na led, mnohý příklad známe,

že pán sklouzne a sedlák si za něj nohu zláme.

Větný přízvuk

Není nijak pevně dán. Záleží na mluvčím, které slovo chce větným přízvukem zdůraznit. Např. *Zásahu se zúčastnila nejen naše státní **policie**, ale i... (vojáci). Zásahu se zúčastnila nejen naše **státní** policie, ale i... (strážníci). Zásahu se zúčastnila nejen **naše** státní policie, ale i... (polská).*

1. **Popiš situaci, jak se liší s důrazem na jednotlivá slova.**

*Karel velmi rád sedává **v křesle**.*

*Karel velmi rád **sedává** v křesle.*

*Karel velmi **rád** sedává v křesle.*

*Karel **velmi** rád sedává v křesle.*

***Karel** velmi rád sedává v křesle.*